

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ «ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ»

Οικοσυστήματα της χερσονήσου του Κάβο Γκρέκο

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Μέσης Γενικής και Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (09:00-13:30 ή 09:00-16:30).

Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο στάδιο εφαρμογής του προγράμματος.

Σημείωση: Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας και τις συνθήκες που επικρατούν στα προτεινόμενα πεδία μελέτης.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- Γνωρίσουν το δίκτυο «Φύση 2000» και τις περιοχές της Κύπρου που ανήκουν σε αυτό, καθώς και την ιδιαίτερη περιβαλλοντική σημασία που έχει για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας στην Κύπρο και γενικότερα στον ευρωπαϊκό χώρο.
- Κατανοήσουν την έννοια της βιοποικιλότητας και να μελετήσουν τις διαφορές που μπορεί να παρουσιάζει μεταξύ ποικίλων γεωγραφικών σημείων.
- Αναγνωρίσουν και να ταξινομήσουν διάφορους ζωντανούς οργανισμούς του οικοσυστήματος του Κάβο Γκρέκο με τη βοήθεια κλείδας ή φωτογραφικού οδηγού.
- Εξοικειωθούν με μεθόδους συλλογής διαφόρων οργανισμών.
- Μελετήσουν τις επιπτώσεις της μείωσης της βιοποικιλότητας εξαιτίας των ανθρώπινων παρεμβάσεων.
- Συνειδητοποιήσουν την ανάγκη για αειφόρο διαχείριση των διάφορων περιοχών ως παράγοντα προστασίας και διατήρησης της βιοποικιλότητας.
- Αποκτήσουν δεξιότητες επικοινωνίας και κριτικής σκέψης σε ζητήματα σχετικά με την προστασία των διάφορων ειδών και την ορθολογική διαχείριση και αειφόρο ανάπτυξη των περιοχών, στις οποίες αυτά βρίσκονται.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

09:00 - 09:30 Άφιξη - καλωσόρισμα και ξενάγηση στο Κέντρο. Συζήτηση για το πρόγραμμα και για τους κανόνες που διέπουν την εφαρμογή του.

09:30 - 10:30 Μελέτη πεδίου σε ένα από τα μονοπάτια «Κάβος», «Αφροδίτη» ή «Άγιοι Ανάργυροι». Ενδεικτικές δραστηριότητες που διεξάγονται στο πεδίο αναφέρονται πιο κάτω:

- Οι μαθητές/μαθήτριες μελετούν χάρτη της Κύπρου και επισημαίνουν τις προστατευόμενες περιοχές του νησιού. Εντοπίζουν τη χερσόνησο του Κάβο Γκρέκο.
- Αναγνώριση και ταυτοποίηση διαφόρων φυτικών ειδών, με τη βοήθεια ειδικών κλειδών και αναγνώριση χαρακτηριστικών οικοτόπων της περιοχής με χρήση φωτογραφιών.
- Συλλογή, παρατήρηση και αναγνώριση διαφόρων ειδών πανίδας. Όπου είναι δυνατό, χρησιμοποιούνται φωτογραφικοί οδηγοί για την ταυτοποίηση των διαφόρων οργανισμών, ενώ παράλληλα τίθενται και θέματα βιοηθικής.
- Παρατήρηση του «ξενοδοχείου» εντόμων και συζήτηση για τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τη ζωή συγκεκριμένων ειδών.
- Οι μαθητές/μαθήτριες εντοπίζουν ομοιώματα πτηνών στο πεδίο και ακολούθως με τη βοήθεια ενός «τροχού αντιστοίχισης», ταυτοποιούν το κάθε είδος με την ορθή ονομασία του.
- Φυτοκάλυψη: Οι μαθητές με τη χρήση πλαισίων προκαθορισμένων διαστάσεων ορίζουν επιφάνειες καταμέτρησης. Παράλληλα σημειώνουν το στίγμα στο μέσο του πλαισίου με τη χρήση GPS με σκοπό τη δημιουργία ψηφιακού χάρτη βιοποικιλότητας. Οι μαθητές/μαθήτριες εντοπίζουν, αναγνωρίζουν συγκεκριμένα είδη φυτών και υπολογίζουν το ποσοστό φυτοκάλυψης.
- Χαρτογράφηση βιοκοινότητας: Με χρήση συσκευών GPS, οι μαθητές/μαθήτριες σημειώνουν τη θέση φυτικών ειδών που συνθέτουν την τοπική βιοκοινότητα και ακολούθως δημιουργούν και μελετούν το χάρτη ψηφιακά στο εργαστήριο.

12:30 - 13:00 Ανατροφοδοτικού τύπου δραστηριότητες, με παράλληλη αξιοποίηση των δεδομένων που οι μαθητές/μαθήτριες συγκέντρωσαν κατά τη διεξαγωγή της μελέτης πεδίου, όπως:

- Στερεοσκοπική παρατήρηση δειγμάτων από οργανισμούς που συλλέχθηκαν στο πεδίο. Εντοπισμός και αποτύπωση χαρακτηριστικών των οργανισμών που σχετίζονται με την επιβίωσή τους στις ειδικές συνθήκες των οικοσυστημάτων του Κάβο Γκρέκο.
- Δημιουργία αφίσας στον υπολογιστή με θέμα την προστασία των ενδημικών ή σπάνιων ειδών της Κύπρου που συναντούμε στο Κάβο Γκρέκο.
- Οι μαθητές/μαθήτριες σχηματίζουν τροφικές αλυσίδες με διάφορους οργανισμούς που τους δίδονται. Συνεχίζουν φτιάχνοντας τροφικό πλέγμα και εντοπίζουν τους παραγωγούς και τους καταναλωτές (1ης, 2ης, 3ης τάξης, κορυφαίους θηρευτές).
- Οι μαθητές/μαθήτριες χρησιμοποιώντας επιδαπέδια ντόμινο που παρουσιάζουν διάφορους οργανισμούς του Κάβο Γκρέκο, εντοπίζουν και

συσχετίζουν τα χαρακτηριστικά ή τις απειλές που αντιμετωπίζουν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν μαζί τους φαγητό και νερό σε μικρή τσάντα,
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι για εξόρμηση στο πεδίο,
- Έχουν καπελάκι και ό,τι άλλο κρίνουν απαραίτητο να έχουν μαζί τους από τα προσωπικά τους είδη,
- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα,
- Τα φύλλα εργασίας, η γραφική ύλη, και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή του προγράμματος, παρέχονται από το Κέντρο.